

RAADSINFORMATIEBRIEF

Van
college van burgemeester en wethouders

Vergadering van
27 juni 2023

Kenmerk
Z/23/060545 / D/23/110295

Portefeuillehouder
Bas Lont

Portefeuille
Onderwijs, leerplicht, leerlingenvervoer, doelgroepenvervoer, onderwijshuisvesting, openbaar onderwijs

Opsteller
Donkervoort, Esther

Onderwerp
Programma Onderwijs Oudewater NPO 2023-2025

Kennisnemen van
Programma Onderwijs Oudewater 2023-2025 voor de besteding van de doeluitkering Nationaal Programma Onderwijs in 2023 tot en met 2025.

Inleiding

Het Rijk heeft via het zogenoemde Nationaal Programma Onderwijs (verder NPO) voor vier schooljaren (2021-2025) 5,8 miljard euro uitgetrokken voor voorschoolse educatie en het basis- en voortgezet onderwijs om de gevolgen van de COVID 19-pandemie aan te pakken. NPO is bedoeld om leerlingen te helpen hun leervertraging in te halen en hun mentaal welbevinden te verbeteren. Het grootste deel van het NPO-geld is naar het onderwijs gegaan. Een klein deel van de 5,8 miljard euro is naar gemeenten gegaan in de vorm van een doeluitkering. Dit betekent dat het ministerie de bestedingsdoelen bepaalt. Geld dat niet wordt uitgeven aan de door het ministerie bepaalde bestedingsdoelen, moet worden terugbetaald. Gemeenten hebben de taak het geld in te zetten voor aanvullende activiteiten. De gemeente Oudewater krijgt in totaal € 104.614,- voor de hele periode.

In eerste instantie was het NPO bedoeld voor 2 schooljaren, namelijk 2021-2022 en 2022-2023. In de loop van 2022 is dit aangepast naar 4 schooljaren. Dit geeft de gemeente de mogelijkheid om het geld over een langere periode in te zetten.

In 2022 zijn verschillende activiteiten uitgevoerd volgens het Programma Onderwijs Oudewater 2022-2023. Voor de periode 2023-2025 is een aanvullend plan opgesteld. Het aanvullende Programma Onderwijs Oudewater 2023-2025 bevat een verantwoording van de activiteiten die in 2022 uitgevoerd zijn en hoe de activiteiten worden vervolgd tot en met juli 2025. Dit plan is net als het vorige plan voorbereid en opgesteld in samenwerking met de scholen, het Stadsteam en de kinderopvang.

Kernboodschap

De bestedingsdoelen zijn door het ministerie breed geformuleerd. Dit plan is opnieuw gebaseerd op de uitgangspunten die bij het opstellen van het eerdere plan, het Programma Onderwijs Oudewater 2022-2023 vastgesteld zijn. Deze uitgangspunten zijn:

- De inzet van middelen is vooral gewenst op het ondersteunen van alle leerlingen op het sociaal emotionele vlak. Leerachterstanden worden door scholen veelal zelf aangepakt met de NPO middelen die zij beschikbaar hebben.
- Nieuwkomers / NT2 leerlingen (leerlingen bij wie de Nederlandse taal thuis niet de eerste taal is) hebben te lang te maken gehad met een taalarme (Nederlands) omgeving.
- Er is extra aandacht nodig voor peuters met een risico op taalachterstanden, zodat zij goed kunnen starten op de basisschool. Aanbieders van voorschoolse educatie krijgen geen 'eigen' NPO gelden vanuit het Rijk. Elke gemeente kan zelf een afweging maken of extra gelden vanuit het NPO-budget ingezet worden voor voorschoolse educatie.
- Het is belangrijk dat activiteiten snel starten om verder oplopende problemen te voorkomen.
- Zoveel mogelijk aansluiting/uitbreiding bij het bestaande aanbod en voorzieningen.
- Zoveel mogelijk structurele effecten bereiken met de incidentele middelen.
- Leerlingen betrekken bij het bedenken van activiteiten.

Op basis van deze uitgangspunten is in 2022 gekozen voor een aantal activiteiten. Nu we weten welke activiteiten succesvol en nuttig waren, kunnen we het aanvullende Programma Onderwijs Oudewater voor een langere periode (tot het einde van de looptijd) vaststellen.

We weten inmiddels vanuit diverse onderzoeken, dat kinderen en jongeren vooral op het gebied van hun mentaal welbevinden een steuntje in de rug kunnen gebruiken. Daarom is aan de schooldirecteuren gevraagd na te denken over hoe hier de komende jaren voor de Oudewaterse leerlingen invulling aan gegeven kan worden.

Met de schoolbesturen is afgesproken om met elkaar een onderwijsvisie te bepalen en hierbij speerpunten te formuleren. Het kan zijn dat hier speerpunten uit naar voren komen, waarvoor mogelijk NPO-geld ingezet kan worden.

Alle genoemde activiteiten zijn tot stand gekomen door een mooie samenwerking met de scholen, het Stadsteam, de aanbieder van voorschoolse educatie in de kinderopvang en onze andere lokale partners, zoals de bibliotheek, Oudewater Vitaal, de cultuurcoach, het Muziekhuis en andere culturele partners.

We doen dit met elkaar voor onze jeugdige inwoners!

Een aantal activiteiten uit het Programma Onderwijs Oudewater

1. Taalvisite

Taalvisite is een leesbevorderingsactiviteit. Het wordt aangeboden en gecoördineerd door de bibliotheek en uitgevoerd door vrijwilligers die bij gezinnen thuis ondersteuning bieden op het gebied van taal. Scholen en kinderopvanglocaties kunnen kinderen hiervoor aanmelden. Veelal hebben de vrijwilligers een achtergrond als leerkracht of pedagogisch medewerker. Gedurende 15 weken bezoekt de vrijwilliger de gezinnen wettelijk. Hij/zij leest voor aan de kinderen en doet onder andere taalspelletjes. De ouders worden hier intensief bij betrokken en aangespoord om zelf hun kinderen voor te gaan lezen, zodat zij hun taalontwikkeling blijvend stimuleren. Taalvisite wordt door de scholen en de kinderopvang gezien als een belangrijke aanvullende activiteit die kinderen helpt in hun taalontwikkeling.

2. Activiteit(en) op het gebied van sport, cultuur en techniek voor alle leerlingen

Er is ten opzichte van het eerste plan gekozen voor een andere aanpak. Ook is techniek toegevoegd aan de activiteit(en). Meerdere culturele partners, zoals de bibliotheek, het Muziekhuis, het comité Oranje Boven en Oudewater Vitaal hebben de handen ineen geslagen en zijn nu met elkaar een plan aan het voorbereiden. Zij willen met verschillende activiteiten toewerken naar een groots spektakel tijdens koningsdag 2024. Dit doen zij met veel enthousiasme. Zij betrekken zoveel mogelijk lokale partijen, kinderen en de scholen bij hun plannen. Vanuit de gemeente hebben wij een aantal uitgangspunten meegegeven waaronder de volgende:

- De activiteiten bieden ondersteuning aan kinderen die het sociaal emotioneel moeilijk hebben.
- Er is extra aandacht voor kwetsbare kinderen.
- Ook kinderen die buiten Oudewater naar school gaan (naar bijvoorbeeld het speciaal basisonderwijs) moeten mee kunnen doen

3. Voorschoolse periode

Op peutergroep Jip en Janneke wordt voorschoolse educatie aangeboden aan kinderen tussen de 2,5 en 4 jaar. De kinderen die hieraan deelnemen krijgen via het consultatiebureau een indicatie voor voorschoolse educatie. Door extra ondersteuning via een speciaal programma nemen (taal)achterstanden af en maken kinderen een betere start op de basisschool. Vanuit de NPO-gelden wordt het huidige aanbod uitgebreid én versterkt door een aantal extra uren voor een derde pedagogisch medewerker op de groep. De inzet van deze extra inzet is positief. Er is onder andere meer individuele aandacht voor de VE-peuters mogelijk, er is meer aandacht voor

ouderbetrokkenheid, er is gelegenheid om in kleinere groepjes te werken en er is meer rust in de groep. Dit is prettig voor de pedagogisch medewerkers en de ouders van de peuters, maar vooral voor de peuters zelf.

4. *Extra jeugdhulp op school en samenwerking tussen de scholen en het Stadsteam*

In Oudewater werken de scholen en het Stadsteam samen om vragen van ouders en kinderen goed te kunnen beantwoorden. Elke school heeft een eigen contactpersoon bij het Stadsteam. Deze vaste jeugd- en gezinswerker bezoekt elke vier tot zes weken de school om de verbinding met de school sterk te houden en om algemene (nieuwe) situaties te bespreken. De intern begeleider kan dan laagdrempelig zorgen bespreken.

Specialistische (jeugd)hulp is lang niet altijd het beste antwoord op vragen over opvoeden en opgroeien. Het Stadsteam bespreekt dit met de gezinsleden, zodat er een goede afweging gemaakt wordt. Ouders en kind kunnen zelf veel doen en vaak zijn er mensen in de omgeving van het kind en het gezin die mee willen denken en helpen.

Ook bespreekt het Stadsteam de mogelijkheden van deelname aan sport en cultuur en financiële middelen voor o.a. onderwijsparticipatie. Zij informeren de ouders over regelingen en kunnen hen hierbij zo nodig ondersteunen. De scholen, Passenderwijs en Stadsteam Oudewater komen 1 of 2 keer per jaar bijeen om af te stemmen en om van elkaar te leren.

Het Stadsteam ervaart dat deze samenwerking een positieve ontwikkeling in gang heeft gezet waardoor er vanuit presentie, rust en aandacht met de jeugdigen en hun gezinnen gewerkt kan worden. Deze samenwerking heeft voordelen boven aparte jeugdhulpverleners of schoolmaatschappelijk werkers. Het past in de gedachte van hulp en steun dichtbij, zonder dat ouders en kinderen hinder ondervinden van schotten tussen sectoren

Financiën

Vanuit het rijk ontvangt de gemeente voor het NPO voor de schooljaren 2021-2022 tot en met 2024-2025 een bedrag van in totaal € 104.614,-. In 2022 is hiervan € 31.710,- uitgegeven aan een aantal activiteiten. Dit is minder dan de € 57.700,- die oorspronkelijk begroot was voor 2022. De begroting ging uit van een start van de activiteiten per 1 januari 2022, terwijl het Programma Onderwijs Oudewater 2022-2023 op 25 januari 2022 vastgesteld was. Pas na deze datum kon de organisatie van de activiteiten starten. Hier was tijd voor nodig en bovendien was de personele inzet en de beschikbaarheid van vrijwilligers op dat moment een knelpunt. Door een andere opzet en aanpak van de activiteit(en) op het gebied van sport, cultuur en techniek schuift het budget deels door naar 2023 en deels naar 2024.

De komende jaren worden de volgende bedragen opgenomen in de begroting met als dekking de ontvangen gelden van het Rijk voor het NPO.

Rijksvergoeding 2021 - 2025	€ 104.614,00			
<i>Bovenschoolse activiteiten</i>	Werkelijk 2022	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
Taalvisite	€ 8.250,00	€ 7.860,00	€ 7.860,00	€ 7.860,00
Activiteit sport, cultuur en techniek	€ 0,00	€ 5.000,00	€ 5.000,00	
Nieuwe activiteiten		p.m.	p.m.	
<i>Voorschoolse periode</i>				
Extra uren pedagogisch medewerker VE	€ 4.000,00	€ 10.000,00		
Uitbreiding VE-plekken	€ 19.460,00			
Totaal	€ 31.710,00	€ 22.860,00	€ 12.860,00	€ 7.860,00

Er resteert nog een bedrag van circa € 30.000,- dat nog niet in deze begroting opgenomen is. Dit bedrag is beschikbaar voor activiteiten die volgen vanuit de gezamenlijk bepaalde onderwijsvisie en/of activiteiten die de mentale weerbaarheid van de Oudewaterse kinderen versterken. Als er daarna nog geld overblijft wordt dit in 2024 en 2025 ingezet op activiteiten in de voorschoolse periode.

Vervolg

Het Programma Onderwijs Oudewater 2023-2025 is een vervolg op het Programma Onderwijs Oudewater 2022-2023. Met de inzet van de activiteiten draagt de gemeente bij aan het inhalen van de leervertragingen en het verbeteren van het mentaal welbevinden van de jeugdige inwoners van Oudewater. In 2024 wordt de raad opnieuw geïnformeerd over de voortgang van de uitvoering van het plan.

Bijlagen

Programma Onderwijs Oudewater 2023-2025, opgeslagen onder nummer D/23/110355
